

Việc Anh rời khỏi EU sẽ có những ảnh hưởng sâu sắc đến việc nhận thức, bước ASEAN phải đánh giá lại các nỗ lực hội nhập châu Âu của mình. ASEAN sẽ nuôi dưỡng mối quan hệ với EU như thế nào?

Kết quả cuộc trưng cầu dân ý ở nước Anh hồi tháng 6/2016 cũng như sự kiện này rời khỏi Liên minh châu Âu (EU), hay còn gọi là Brexit, đã gây choáng váng cho châu Âu và toàn thế giới. Trong bối cảnh bất ổn hiện nay xung quanh các cuộc đàm phán giữa chính phủ Anh và EU về Brexit, những kỳ vọng và sự hi vọng bất ngờ của khu vực và hội nhập số còn phải được đánh giá lại một cách nghiêm túc. Tại châu Á, việc Anh rời khỏi EU sẽ có những ảnh hưởng sâu sắc đến việc nhận thức, bước các nước thuộc ASEAN phải đánh giá lại các nỗ lực hội nhập châu Âu của mình. ASEAN sẽ nuôi dưỡng mối quan hệ với EU như thế nào? Theo nhà lập pháp Thủ tướng Anh Theresa May, “Brexit có nghĩa là Brexit”, vậy nó có ý nghĩa gì đối với ASEAN?

EU luôn được coi là một thị trường kinh tế, khi can dự với ASEAN thông qua một số và vị trí trên hàng đầu. Sau sự kiện Brexit, các nước châu Á sẽ gặp không ít khó khăn trong cách tiếp cận hội nhập châu Âu, đặc biệt liên quan đến chi quyền và việc ra quyết định về những gì được coi là vai trò nòng cốt của nhà nước. Chính sách nào đó, cuộc khủng hoảng Brexit đã cũng có quan điểm cho rằng EU không phải là một thị trường được nhân rộng ở những nơi khác, ASEAN và EU là khác biệt. Trong khi một số người cho rằng kết quả trưng cầu dân ý Brexit ở Anh đã đề xuất mô hình hội nhập khu vực của EU, thì ý tưởng EU là hình mẫu của hội nhập từ lâu đã bỏ các hạn chế và công chúng bác bỏ. Brexit có thể sẽ cũng có nhận thức hiện tại ở châu Á và EU - hội nhập khu vực châu Âu ít có liên quan đến ASEAN - trái ngược với những hi vọng bất ngờ về bản chất của thị trường khu vực.

Tuy nhiên, sự khác biệt và phong cách riêng của ASEAN cho thấy rằng việc các nước rời khỏi ASEAN cũng như Anh rời EU khó có khả năng xảy ra vào thời điểm hiện tại. Những đặc trưng đặc sắc của ASEAN không nhất thiết phải là những điểm mạnh. Giữ tinh hoa ASEAN phải tránh chèn ép EU về những thất bại và qua và ASEAN còn có sự cân bằng tốt hơn trong việc duy trì sự tin tưởng và khiêm tốn để không xúc phạm các đối tác của mình. Vì vậy đây là bởi vì có rất nhiều mối quan hệ xung quanh thị trường khu vực châu Âu có liên quan đến châu Á.

Anh là một đối tác “vững vàng” của EU kể từ khi gia nhập vào năm 1973. Vậy, ASEAN có thể học hỏi được gì từ sự kiện Brexit về thị trường khu vực? Chính sách như liên minh Indonesia có tuân theo đúng lập trường “khó khăn” của riêng mình trong ASEAN hay không? Hay chỉ Việt Nam sao? ASEAN phải làm thế nào để giữ quy tắc như cuộc hội nhập và giáo dục, niềm tin của dân chúng đối với ASEAN như một thị trường khu vực, các vấn đề hòa nhập xã hội và kinh tế cũng như gia tăng của thị trường dân tộc? Rút cục, thị trường dân tộc là trung tâm của ASEAN và là đặc điểm nổi bật trong cuộc trưng cầu dân ý Brexit ở Anh.

Đối với các tổ chức khu vực như ASEAN và EU, việc ngày càng chọn lọc trích các tổ chức khu vực như những "ngôi sao sáng" cho những thất bại chính trị là rất quan trọng. Họ cần phải phát triển các chiến lược rõ ràng để duy trì sự phù hợp và đem lại lợi ích cho công dân của mình. ASEAN và EU phải xem xét lại cách họ duy trì sự khiêm tốn để đạt được những thành tựu và sự tin tưởng mà khu vực mang lại lợi ích cho người dân. Giáo sư Paul Taylor đã chỉ ra rằng những thành tựu của hội nhập châu Âu như hòa bình, mở cửa thị trường và biên giới đã mở cửa và được thay thế bằng mối lo ngại về "mất bản sắc dân tộc, xa rời và những kẻ cai trị vô trách nhiệm".

Cứ sự kiện Brexit thực sự là quá lớn. Các tổ chức khu vực châu Á đối phó với mối lo ngại này như thế nào? Và mối quan hệ EU-ASEAN bên ngoài những biến cố sự kiện Brexit như thế nào sẽ là những vấn đề quan trọng trong tương lai. Lợi ích quốc gia không phải là cách tiếp cận như của Anh. Trước biến cố, tất cả thành viên ASEAN phải tìm cách bảo vệ lợi ích quốc gia. Trên hết, giá trị tinh hoa của ASEAN phải thừa nhận những lợi ích của các thành viên ASEAN. Trước hợp của Anh đã minh họa cho sự nguy hiểm về "chi phí thành viên tham gia một tổ chức khu vực" khi các nhà lãnh đạo của nước này không khuyến khích hoặc thậm chí nhìn ra những lợi ích của một nhóm như vậy. Thời gian tới, EU sẽ tiếp tục can thiệp chiến lược gần gũi hơn với ASEAN mà không có Anh. Giám đốc Chính sách đối ngoại của EU, Federica Mogherini, đã nói rõ với các nhà lãnh đạo châu Âu rằng EU sẽ tìm cách tham gia sâu rộng hơn nữa vào khu vực này.

Đối với nước Anh, sau sự kiện Brexit, nước này sẽ tìm cách củng cố quan hệ với các đối tác châu Âu của mình, những xu hướng phát triển mới khác biệt hơn vì nước này đã không đàm phán thỏa thuận thương mại kể từ khi gia nhập EU vào năm 1973, vì đây là một thẩm quyền chính sách của EU. Ngoài ASEAN, nước Anh sẽ phải thiệt lập lại hoàn toàn với thế của mình trên thị trường và cần phải đàm phán lại một số lĩnh vực lớn các giao dịch, bao gồm cả việc gia nhập Tổ chức Thương mại Thế giới (WTO). Đây chắc hẳn sẽ là một chặng đường dài, khó khăn đối với nước Anh và ASEAN cũng có thể muốn tận dụng cơ hội này.

Theo " [Diễn đàn Đông Á](#) " (ngày 3/1)

Mở Anh (gt)

